

Judikatūras krājums

Lieta C-456/11

Gothaer Allgemeine Versicherung AG u.c.
pret
Samskip GmbH

(Landgericht Bremen lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 32. un 33. pants — Tiesas nolēmumu atzišana — Jēdziens “nolēmums” — Tiesas nolēmuma ietekme uz starptautisko jurisdikciju — Jurisdikcijas noteikšanas klauzula

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2012. gada 15. novembrī spriedums

1. *Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Jurisdikcija un nolēmumu izpilde civillietās un komerclietās — Regula Nr. 44/2001 — Nolēmumu atzišana un izpilde — Nolēmuma jēdziens — Nolēmums, ar kuru ir noraidīta jurisdikcija, pamatojoties uz tiesas jurisdikcijas noteikšanas klauzulu — Ietveršana*

(Padomes Regulas Nr. 44/2001 preambulas 2., 6., 16. un 17. apsvērums un 32. pants)

2. *Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Jurisdikcija un nolēmumu izpilde civillietās un komerclietās — Regula Nr. 44/2001 — Nolēmumu atzišana un izpilde — Nolēmums, ar kuru ir noraidīta jurisdikcija, pamatojoties uz tiesas jurisdikcijas noteikšanas klauzulu — Gan lēmuma rezolutīvās daļas, gan motīvu daļas atzišana*

(Padomes Regulas Nr. 44/2001 32. un 33. pants)

1. Regulas Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas arī uz nolēmumu, ar kuru dalībvalsts tiesa, pamatojoties uz jurisdikcijas noteikšanas klauzulu, ir noraidījusi savu jurisdikciju neatkarīgi no tā, kā šis nolēmums tiek kvalificēts citas dalībvalsts tiesībās.

Vajadzību šādi interpretēt nolēmuma jēdzienu, darot to autonomi, pamato, pirmkārt, Regulas Nr. 44/2001 mērķi, kas ir norādīti šīs regulas preambulas 2. un 6. apsvērumā, kuri ir vērsti attiecīgi uz nolēmumu atzišanas un izpildes un to brīvas aprites formalitāšu vienkāršošanu, un, otrkārt, tiesu savstarpējās uzticēšanās princips, kas atbilstoši 16. un 17. apsvērumam iedvesmo ar Regulu Nr. 44/2001 izveidoto sistēmu.

Ja dalībvalsts tiesa varētu atteikties atzīt nolēmumu, ar kuru citas dalībvalsts tiesa, pamatojoties uz jurisdikcijas noteikšanas klauzulu, ir noraidījusi savu jurisdikciju, šī savstarpējā uzticēšanās tiktu ietekmēta. Pieļaujot, ka dalībvalsts tiesa varētu atteikties atzīt šādu nolēmumu, netiktu ievērota ar Regulu Nr. 44/2001 izveidotā sistēma, jo šāds atteikums varētu apdraudēt šīs regulas II nodaļā paredzēto noteikumu par jurisdikcijas sadali starp dalībvalstu tiesām efektīvu darbību.

(sal. ar 25.–29. un 32. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Regulas Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 32. un 33. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kurā prasa atzīt nolēmumu, ar kuru citas dalībvalsts tiesa, pamatojoties uz jurisdikcijas noteikšanas klauzulu, ir noraidījusi savu jurisdikciju, ir saistošs konstatējums par šīs klauzulas spēkā esamību, kas ir ietverts nolēmuma, kurš stājies spēkā un ar kuru prasība atzīta par nepieņemamu, motīvu daļā.

Pieļaujot, ka dalībvalsts, kurā prasa atzīšanu, tiesa var uzskatīt par spēkā neesošu jurisdikcijas noteikšanas klauzulu, ko izcelsmes dalībvalsts tiesa ir atzinusi par spēkā esošu, netiktu ievērots šis pārskatīšanas pēc būtības aizliegums, it īpaši, ja pēdējā minētā tiesa varētu atzīt savu jurisdikciju šādas klauzulas neesamības gadījumā. Pēdējā minētajā gadījumā ar šo konstatējumu, ko izdarījusi dalībvalsts, kurā prasa atzīšanu, tiesa, tiktu apstrīdēti ne tikai izcelsmes dalībvalsts tiesas starpsecinājumi attiecībā uz jurisdikcijas noteikšanas klauzulas spēkā esamību, bet arī šīs tiesas nolēmums, ar kuru ir noraidīta tās jurisdikcija.

Turklāt *res judicata* spēka jēdziens Savienības tiesībās, kam ir nozīme, nosakot šāda nolēmuma iedarbību, neattiecas vienīgi uz aplūkojamā tiesas nolēmuma rezolutīvo daļu, bet arī uz šī nolēmuma motīviem, kas ir rezolutīvās daļas nepieciešamais pamatojums un tādēļ nav no tās atdalāmi.

(sal. ar 38., 40. un 43. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)